

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 54 ΕΑΔΗΣΥ/2025

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 05 Ιουνίου 2025, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα

Δημήτριος Χανής

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Νικολέττα Κοττά

Το μέλος Χρυσάνθη Ζαράρη απουσίασε δικαιολογημένα .

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια : Δήμητρα Παπασταματίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η Εισηγήτρια, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: : Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής του Πανεπιστημίου Πειραιώς (ΠαΠει) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 183.870,97 € χωρίς ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

I. Με το 202502480/15.05.2025 έγγραφο- αίτημα (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4493/ 15.05.25), το Πανεπιστήμιο Πειραιώς (εφεξής και ΠαΠει) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Η αναθέτουσα αρχή εκθέτει τα εξής:

1.1. Στις 15-12-2022 προκηρύχθηκε ανοικτός άνω των ορίων διαγωνισμός, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στα κτήρια του Πανεπιστημίου Πειραιώς, ενδεικτικής συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 612.903,23€ χωρίς ΦΠΑ. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 25η.01.2023. Στον διαγωνισμό κατέθεσαν προσφορές τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς.

1.2. Στις 14.03.2023 το Συμβούλιο Διοίκησης του Ιδρύματος ενέκρινε τα Πρακτικά της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού, σύμφωνα με τα οποία κρίθηκαν απορριπτέες οι οικονομικές προσφορές τριών (3) οικονομικών φορέων και προτάθηκε η ανάδειξη ως προσωρινής αναδόχου της εταιρείας «ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ». Με την από 11.04.2024 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης εγκρίθηκε το 20232220/03.04.2023 Πρακτικό αποσφράγισης και ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το οποίο προτάθηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού στην ως άνω αναδειχθείσα προσωρινή ανάδοχο εταιρεία, και με την 20232595/12.04.2023 (ΑΔΑ: ΨΗΒΖ469Β7Τ-3ΗΤ, ΑΔΑΜ: 23ΑWRD012493099) απόφαση του Πρύτανη του Ιδρύματος, ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην εν λόγω εταιρεία αντί του συνολικού ποσού των 737.247,20 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

1.3. Κατά της ως άνω κατακυρωτικής απόφασης ασκήθηκαν οι ακόλουθες προδικαστικές προσφυγές: α) η με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 571/24.04.2023 του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ», η εξέταση της οποίας ορίστηκε στις 30.05.2023 και β) η με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 582/25-04-2023 του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», η εξέταση της οποίας ορίστηκε στις 02.06.2023.

1.4. Ενόψει της ως άνω διοικητικής εμπλοκής, η αναθέτουσα αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, ώστε να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης παροχής καθαριότητας διάρκειας έξι (6) μηνών. Επί του εν λόγω αιτήματος εκδόθηκε η Δ73 ΕΑΔΗΣΥ/21.06.2023 σύμφωνη Γνώμη της Αρχής, βάσει της οποίας συνήφθη η 26/2023 σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στα κτήρια του Πανεπιστημίου, με ισχύ από 07.07.2023 έως 06.01.2024, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 160.272,00 € χωρίς ΦΠΑ.

1.5. Επί των ανωτέρω προδικαστικών προσφυγών εκδόθηκαν οι 903/2023 και 929/2023 αποφάσεις του 1^{ου} Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ. Με την 903/2023 (ΓΑΚ 571/24.04.2023) απόφαση απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ», κατά το μέρος που στρεφόταν κατά της απόρριψης της προσφοράς της, έγινε όμως δεκτή κατά το μέρος που στρεφόταν κατά της αποδοχής της προσφοράς της οριστικής αναδόχου. Με την 929/2023 (ΓΑΚ 582/25.04.2023) απόφαση απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ». Κατά των ως άνω αποφάσεων ασκήθηκαν αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, οι οποίες απορρίφθηκαν με τις Α472/2023, Α18/2024 και Α19/2024 αποφάσεις του εν λόγω Δικαστηρίου, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό όλων των οικονομικών φορέων που έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό.

1.6. Ενόψει των ανωτέρω, το Συμβούλιο Διοίκησης του Πανεπιστημίου, στην από 27.02.2024 συνεδρίασή του, ενέκρινε το από 19-02-2024 πρακτικό ματαίωσης του εν λόγω διαγωνισμού.

1.7. Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε η αναθέτουσα αρχή συνήψε, ενόψει κατεπείγοντος, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, την 49/29.12.2023 σύμβαση, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, ήτοι από 07.01.2024 έως 06.07.2024, προϋπολογισμού 165.322,58€ χωρίς ΦΠΑ, για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας στα κτήρια του Ιδρύματος.

1.8. Περαιτέρω, εκδόθηκε η 20241872/03.04.2024 νέα διακήρυξη ηλεκτρονικού άνω των ορίων διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στα κτήρια του Πανεπιστημίου κατά τα έτη 2024, 2025 και 2026. Επί της ασηκηθείσας κατά της εν λόγω διακήρυξης προδικαστικής προσφυγής και συγκεκριμένα κατά όρου αυτής που αφορούσε στα κριτήρια επιλογής, εκδόθηκε η 914/2024 απόφαση της Αρχής, σε συμμόρφωση με το περιεχόμενο της οποίας το Συμβούλιο Διοίκησης του Πανεπιστημίου, με την από 02.07.2024 απόφασή του, ενέκρινε το 20244123/28.06.2024 Πρακτικό ματαίωσης του σχετικού διαγωνισμού και ως εκ τούτου ο οικείος διαγωνισμός ματαιώθηκε.

1.9. Με την από 21.05.2024 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου, αποφασίστηκε, λόγω κατεπείγοντος, η παράταση της 49/29.12.2023 σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, ήτοι από 07.07.2024 έως 06.10.2024, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 85.288,04€ χωρίς ΦΠΑ, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού τιμήματος για το ως άνω χρονικό διάστημα.

1.10. Παράλληλα, εκδόθηκε η 20244886/22.07.2024 νέα διακήρυξη ηλεκτρονικού άνω των ορίων διαγωνισμού, με το ίδιο αντικείμενο για τα έτη 2024 (από 07.10.2024 έως 31.12.2024), 2025 και 2026, με ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών στις 09.09.2024. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής κατατέθηκαν πέντε προσφορές. Η εν λόγω διακήρυξη αφορά στα επτά κτήρια του Πανεπιστημίου που είναι:

- A. ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΚΑΡΑΟΛΗ & ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 80, 24.248,05 m²
- B. ΚΤΗΡΙΟ ΤΣΑΜΑΔΟΥ 78 και ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ 107, 1.378,74 m²
- Γ. ΚΤΗΡΙΟ ΖΕΑΣ 80-82, 955,46 m²
- Δ. ΚΤΗΡΙΟ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ 150, 2.199,85 m²
- Ε. ΚΤΗΡΙΟ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΛΑΜΠΡΑΚΗ 126, 975,93 m²
- ΣΤ. ΚΤΗΡΙΟ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΛΑΜΠΡΑΚΗ 21 & ΔΙΣΤΟΜΟΥ 43, 2.867,51 m²
- Ζ. ΚΤΗΡΙΑΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΝΙΚΑΙΑΣ 6.000,00 m².

1.11. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής υποβλήθηκαν οι εξής πέντε (5) προσφορές:

- ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ με δ.τ. «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS»
- SARP FACILITY MANAGEMENT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, με δ.τ. «SARP Α.Ε.»
- ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- ΓΕΝ-ΚΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με δ.τ.: ΓΕΝ-ΚΑ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε. και
- Η ένωση οικονομικών φορέων με την επωνυμία [.....].

1.12. Το Συμβούλιο Διοίκησης, στην από 22.10.2024 Συνεδρίασή του, ενέκρινε το 20246474/18.10.2024 πρακτικό αποσφράγισης προσφορών και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, με το οποίο έγιναν αποδεκτές όλες οι προσφορές ως συμμορφούμενες με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και ορίστηκε ο πίνακας κατάταξης των υποψηφίων. Πρώτη στη σειρά κατετάγη η εταιρεία "ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ". Περαιτέρω, αποφασίστηκε η συνέχιση του επόμενου σταδίου της διαδικασίας αξιολόγησης, που αφορά στην αποσφράγιση και αξιολόγηση των οικονομικών

προσφορών. Παράλληλα, με το 20246581/24.10.2024 έγγραφο, ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα του ως άνω σταδίου σε όλους τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς.

1.13. Κατά της ως άνω απόφασης που ενέκρινε το πρακτικό αποσφράγισης προσφορών και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, ασκήθηκαν οι εξής προδικαστικές προσφυγές: α) η από 04.11.2024 (ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1615/06.11.2024) προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ», β) η από 04.11.2024 (ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1616/06.11.2024) προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» και γ) η από 04.11.2024 (ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1635/06.11.2024) προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «ΓΕΝ-ΚΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

1.14. Εν τω μεταξύ, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Αρχής (Δ 108 ΕΑΔΗΣΥ/ 2024), υπεγράφη η 25/2024 (24SYMN015547146 2024-10-07) σύμβαση του Πανεπιστημίου με την «ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για το χρονικό διάστημα από 07.10.2024 έως 31.12.2024, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 77.279,78€ χωρίς ΦΠΑ.

Ενόψει της συνεχιζόμενης εκκρεμότητας της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατόπιν νέου αιτήματος του Πανεπιστημίου, εκδόθηκε η Δ 140ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής, δυνάμει της οποίας συνήφθη η 2/2025 (ΑΔΑΜ:25SYMN016177187) σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτηρίων του κατά το χρονικό διάστημα από 10.01.2025 έως 30.06.2025.

Στις 13.12.2024 εκδόθηκαν οι 8,9,11/2024 αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ (7^{ου} Κλιμακίου) επί των ασκηθεισών προδικαστικών προσφυγών (ΓΑΚ 1615/06.11.2024, 1616/06.11.2024 και 1635/06.11.2024), με τις οποίες: απορρίφθηκε στο σύνολό της η προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ», έγινε εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «ΑΝΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» και εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «ΓΕΝ-ΚΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Με το **20250011/03.01.2025** έγγραφο της αναθέτουσας αρχής η εν λόγω απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. Κατ' αυτής ασκήθηκαν ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά: α) η υπ. αριθμ. ΑΚ15/13.01.2025 αίτηση ακύρωσης – αναστολής από την εταιρεία «ΑΝΑΞ Α.Ε.» και β) η υπ. αριθμ. ΑΚ16/13.01.2025 αίτηση ακύρωσης – αναστολής από την εταιρεία «ΓΕΝ-ΚΑ FACILITY

MANAGEMENT A.E.», οι οποίες συζητήθηκαν στη δικάσιμο της 18.03.2025 και εκκρεμεί η έκδοση απόφασης.

1.15 Δεδομένου ότι η 2/2025 τρέχουσα σύμβαση (ΑΔΑΜ:25SYMV016177187) καθαριότητας λήγει στις 30-06-2025, το Πανεπιστήμιο αιτείται εκ νέου την παροχή σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, προϋπολογισμού 183.870,97€ χωρίς ΦΠΑ , για χρονικό διάστημα από 01.07.2025 έως 31.12.2025 ή μέχρι την ολοκλήρωση του εν εξελίξει διαγωνισμού.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3. Το υπό εξέταση αίτημα του Πανεπιστημίου Πειραιώς, που αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπό την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Περαιτέρω, στο άρθρο 5 «Κατώτατα όρια» (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170) του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: «[...] γ) 221.000 EUR ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές [...]».

Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία αυτής για το αιτούμενο χρονικό διάστημα, ανερχόμενη στο ποσό των 183.870,97€ € χωρίς ΦΠΑ, υπολείπεται του ως άνω ορίου. Δεδομένου, όμως, ότι κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στην Αρχή στοιχεία, η συνολική πραγματική αξία των συμβάσεων ιδίου τύπου της αναθέτουσας ανέρχεται σε ποσό που υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. γ' του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες, στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, *Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA*, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, *Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation*, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, *Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας*, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Η εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση), εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) την ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού, β) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της, και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ. Συν. Απ. 1080/2022 σκ. 6).

Επισημαίνεται, ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίπτωση, συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης (πρβλ.

ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. IV 160/2013, 182/2014 και αποφάσεις της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ16ΕΑΔΗΣΥ/2022). Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. Δ51ΕΑΔΗΣΥ/2024, Δ123ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Συναφώς, όταν η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει επανειλημμένα στην εξαιρετική διαδικασία του 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που την οδήγησαν να προσφύγει για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 (Ακυρωτικός Σχηματισμός) σκ. 12, Δ140ΕΑΔΗΣΥ/2024, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022).

Περαιτέρω, υπό την επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης, δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ της 2.10.2008, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας C-157/2006, σκ. 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ΣτΕ 1987/2021, Ελ. Συν. VII Τμ. 733/2022, 1494/2022, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Προς τεκμηρίωση του αιτήματός της, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι υφίσταται συνθήκη κατεπείγοντος που ανάγεται στην προστασία της δημόσιας υγείας, δεδομένου ότι η τρέχουσα σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, που συνήφθη δυνάμει της Δ140ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής, λήγει στις 30.06.2025 και η εν λόγω ανάγκη δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλο τρόπο. Κατά το χρονικό δε διάστημα στο οποίο αφορά το κρινόμενο αίτημα το Πανεπιστήμιο θα είναι σε πλήρη λειτουργία και συνεπώς η καθαριότητα των χώρων του συνιστά επιτακτική υποχρέωση για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Μηχανοργάνωσης του Ιδρύματος, στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς φοιτούν περίπου 11.926 προπτυχιακοί φοιτητές, 4.784 μεταπτυχιακοί φοιτητές και 415 υποψήφιοι Διδάκτορες. Επίσης, απασχολείται διοικητικό και διδακτικό προσωπικό που ανέρχεται στα 324 άτομα. Ενόψει της φύσης και του λειτουργικού μεγέθους του Ιδρύματος, η αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους υγιεινής, διδασκαλίας, κίνησης, εργασίας, είναι απολύτως αναγκαία για την προστασία της υγείας των φοιτητών, των διδασκόντων και του προσωπικού εν γένει. Η εν λόγω ανάγκη για την απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών καθαριότητας παρίσταται ανελαστική και κατεπείγουσα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η υγεία των φοιτητών, του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού

αποτελεί προστατευτέο έννομο αγαθό (πρβλ. και Δ140ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής).

7. Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται την αλληλουχία χρονοβόρων γεγονότων (ΙΣΤΟΡΙΚΟ 1.3 -1.14), τα οποία αντικειμενικά δεν μπορούσαν να προβλεφθούν, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της, καθώς η ίδια προέβη εγκαίρως στις απαιτούμενες ενέργειες. Ειδικότερα, η διοικητική και δικαστική εμπλοκή του αρχικού διαγωνισμού, λόγω της άσκησης προδικαστικών προσφυγών και των επακόλουθων ένδικων βοηθημάτων, που οδήγησαν στη ματαίωση της πρώτης διαγωνιστικής διαδικασίας, η διοικητική εμπλοκή στο πλαίσιο της επόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας που εν τέλει ματαιώθηκε και επαναπροκηρύχθηκε, καθώς επίσης και η άσκηση προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων ακύρωσης-αναστολής κατά την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία, προκάλεσαν υπέρμετρη καθυστέρηση και ανέτρεψαν πλήρως τον πραγματισμό της αναθέτουσας για την κάλυψη των αναγκών της. Συνεπεία των ως άνω γεγονότων, η εξέλιξη της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας παρίσταται αβέβαιη, καθώς κατά την παρούσα χρονική περίοδο εκκρεμεί η έκδοση απόφασης από το Διοικητικό Εφετείο Πειραιά. Έπεται δε και το στάδιο του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο (πρβλ. σχετικώς και Δ140ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη).

8. Η ανακύψασα, μετά την έκδοση της Δ140 /2024 σύμφωνης Γνώμης της Αρχής, νέα δικαστική εμπλοκή οδήγησε στη διατήρηση των προϋποθέσεων που κρίθηκαν ως έλκουσες την εφαρμογή της οικείας εξαιρετικής διαδικασίας προς κάλυψη των αναγκών καθαριότητας των κτηρίων του Ιδρύματος. Ως εκ τούτου, η ανάγκη αυτή, ενόψει της επικείμενης λήξης, στις 30.06.2025, της τρέχουσας σύμβασης καθαριότητας, εξακολουθεί να παρίσταται κατεπείγουσα, μη συμβιβαζόμενη με τις προθεσμίες που θέτουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης.

9. Όσον αφορά δε στην ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, το χρονικό διάστημα από 01.07.2025 έως 31.12.2025, παρίσταται εύλογο, ενόψει του χρόνου που κατά την κοινή πείρα θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας.

10. Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση του αναγκαίου μέτρου διασφαλίζεται με την αναφορά που συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό σχέδιο απόφασης της αναθέτουσας αρχής ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση, θα περιληφθεί ρητή επιφύλαξη περί αυτοδίκαιης και αζημίως για την ίδια λύσης αυτής, εάν στο μεταξύ και δη σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί ο σχετικός διαγωνισμός.

IV. Συμπέρασμα :

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του Πανεπιστημίου Πειραιώς στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτηρίων του Ιδρύματος, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 183.870,97 € χωρίς ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 05 Ιουνίου 2025

Ο Συντάκτης

Η Πρόεδρος

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Ανδρονίκη Θεοδοκάτου